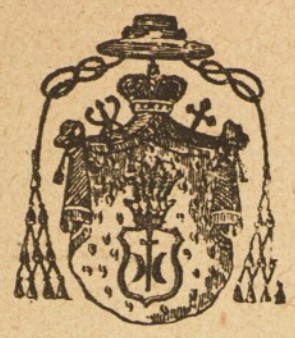

ВѢСТНИКЪ
ПЕРЕМЫСКОИ ЕПАРХІИ.

Рôкъ 1903. Выдано 17. Лютого. Ч. III.

Ч. 7.

Ч. 57/орд. О св. великôмъ постѣ.

КОНСТАНТИНЪ ЧЕХОВИЧЪ

Божою Милостію и св. Апостольского Престола благословенемъ

Епископъ Перемыскій, Самбôрскій и Сянôцкій,

Всечестному Духовеньству и Возлюбленымъ Вѣрнымъ Епархіи

Поздоровлене въ Бозѣ и Архієрейске благословене!

Дорогі̂ Братя! Люблю до Васъ говорити, до Васъ моимъ словомъ вôдозвати ся, до Васъ всѣхъ, котрі̂ до тои простороиЕпархіи належите, котру Провидѣнє Боже менѣ и моимъ слабымъ силамъ вручило, щобы бути вамъ Архієреемъ, Епископомъ, провѣдникомъ, Васъ пасти, пастыремъ Вашимъ бути и до цѣли Васъ провадити. И нѣколи нечуюся щасливѣйшимъ, якъ коли выѣду помежи Васъ, и чи то при посѣщеню Архієрейскôмъ, чи при инной нагодѣ зближуся до Васъ, дорогі̂ братя, трудячи ся безпосередно въ душпастырствѣ, до Васъ, дорогі̂ вѣрні̂, коли придивлюся Вашому житю, придивлюся, якъ служите Богу и якъ працюєте надъ

спасенемъ душъ своихъ, коли моими промовами могу впростъ до Васъ вôдозватися, заохотити Васъ до доброго, честного и побожного житя, вôдкрыти Вамъ моє серце.

Бо люблю Васъ цѣлымъ серцемъ, радбымъ Васъ видѣти всѣхъ щасливыми, а щастя правдивого на тôмъ свѣтѣ нема, лише втоды можемо тоє щастє осягнути, єсли въ Бозѣ єго шукати будемо, єсли житє наше такъ провадити будемо якъ тоє єсть згôдне зъ волею Божою. Длятого я, коли до Васъ промавляю, звертаю увагу Вашу на тую волю Божу, и взываю Васъ и молю щиро всегда, щобысьте все и въ всѣмъ пôсля волѣ Божои поступали. Но Епархія менѣ повѣрена єсть велика, не ма можности, щобы я мôгъ въ короткôмъ часѣ у всѣхъ Васъ, въ кождôй парохіи бути; длятого вôдъ часу до часу вôдзываюся до Васъ моими листами, а Вы, читаючи тіи листы або слухаючи ихъ чуєте мои слова до Васъ зверненй, а я тымъ способомъ промавляю до Васъ.

Тожъ тіи листы я Вамъ часами присылаю, а вже въ такôмъ часѣ, въ якимъ теперь знаходимося, въ часѣ передъ св. великимъ постомъ я кождого роду листъ до Васъ посылаю. Часъ бо той св. великого посту, єсть важный, святый великій; часъ, въ котрôмъ Церковь св. прекрасными, трогательными молитвами и пѣсьнями до сердецъ вѣрныхъ єще горячѣйше промавляє, якъ коли инде, и тыми пѣсьнями, тыми молитвами, тыми довшими богослуженями, тыми поклонами и самымъ постомъ стараєся серця и найзатвердѣльшихъ грѣшникôвъ змягчити до Бога привести.

„Покаѧніѧ ѿверзи ми двéри жизнодавче, оутренюетъ бо дꙋхъ мой ко храмꙋ святомꙋ твоемꙋ, храмъ носѧй тѣлесный весь ѡскверненъ: но ꙗкѡ щедръ ѡчисти, благоꙋтробне твоею милостію спѣває Церковъ св. при вступѣ до великого посту (Утр. нед. сыр.) а дальше: Покаѧніѧ наста время, воздержаніѧ покажи плоды, ѿ дꙋше моѧ: воззри ко прежде покаѧвшимсѧ, воззови Хрстꙋ: согрѣшихъ спаси мѧ, ꙗкоже спасъ еси ꙗко мытарѧ, воздохнꙋвша ѿ сердца благій, єдинъ сый многомилостивый.

И такъ черезъ цѣлый пôстъ Церковь св., тая найлѣпша и свята мати наша взывае насъ, щобы мы вызнавали наше грѣховне, нещасне положенє, взывае насъ и напоминае, щобы мы Христа Бога молили о милосердіє, щобы мы каяли ся о грѣхахъ нашихъ. А кто хоть трохи уважно розбере тіи упôмненя Церкви св., кто розглянеся на около себе и вгляне щиро въ власне серце, той мусить признати, що въ теперѣшныхъ часахъ тіи упôмненя набирають подвôйнои силы, що намъ такожъ зъ подвоєною ревностію треба звернутися до покаянія. Де небудь звернемо наши очи то видимо, якъ власть тьми веде борбу супротивъ царства Божого. Невѣрство пôдносить свою голову и заперечуе правды вѣры; безбожнôсть ставить свои престолы насупротивъ трону живого Бога; всьо що святе, що красне, що взнесле, що Христосъ Спаситель на тôмъ свѣтѣ для ихъ щастя и спасеня лишивъ — тоє всьо безбожники заперечають. Цнота зникае, любовъ христіяньска ближного счезае, и вмѣсто закона Христового: „люби ближнього якъ самого себе“ люде тримаються инного закона, закона ненависти, закона діявольскои злобы, шу-

кають вдоволеня, ба щастя въ тôмъ, щобы ближнымъ зле робити, имъ докучати Ба, навѣть въ родинахъ нема щирои, на законѣ Христовôмъ опертои любови, але противно: родичѣ недбають о дѣти, дѣти не шанують родичѣвъ, мужь здраджує жѣнку, жѣнка стає ся невѣрною мужеви, словомъ: грѣхъ, образа Божа въ розличныхъ, тысячныхъ видахъ ширится що разъ бôльше. и, що за тымъ иде, душѣ христіяньски идуть скорымъ крокомъ на затрату вѣчну! То дорогй братя суть такй небезпеченьства и такй нещастя, що очей на тоє замикати не можемо, зло ширится щоразъ бôльше и зъ страхомъ запытати ся треба, де знайти помôчь, де ратунокъ, передъ тымъ нещастємъ. Богъ лише єсть нашимъ помôчникомъ, и спасителемъ, нашимъ защитникомъ и прибѣжищемъ. Вôнъ лише, котрый родъ людскій сотворивъ, єсть въ силѣ єго обновити; лише вôдъ него вôдъ котрого мы родилися, можемо вôдродитися. Тоє вôдновленє и вôдродженє мусить у насъ, въ нашôмъ серци статися; въ мысли и дѣланю кождого поодинокого чоловѣка, въ поглядахъ и дѣланяхъ цѣлого народу. Безъ того внутренного обновленя всѣ змѣны, всѣ реформы суспôльнй не здали ся на нѣщо на будучнôсть, бо хотяйбы мы незнати якими пôдпорами дерево пôдпирали, то оно неустоится, мусить упасти, єсли въ серединѣ є цѣлковито спорохнявѣле.

Длятого Церковь св. въ теперѣшныхъ часахъ частѣйше, якъ коли небудь взыває до наверненя, взыває до покаяня. И я въ тôмъ святôмъ часѣ великого посту о покаяню до Васъ дорогй Братя, говорити хочу.

„Ѿгнѧ пріидохъ ввергнй на землю, й что хощꙋ аще оуже возгорѣсѧ.“ (Лук. 12 — 49) каже Спаситель до насъ; я прыйшовъ, щобы огонь зôслати на землю, и ничь инного не хочу, лише, щобы горѣвъ. Чи горить той святый огонь, той огонь зъ неба, въ вашихъ душахъ, а може въ нихъ зимно? зимно, що до вѣры, недбало що до любови Бога, лѣниво въ справахъ любови ближнього? Чи видно у Васъ той огонь Христовъ въ Вашихъ мысьляхъ, въ Вашихъ бесѣдахъ?, чи дѣла Вашй яснй и свѣтлй? А може вже обняла Васъ тьма, може въ Вашихъ серцяхъ нôчь, нôчь рôвнодушности для справъ вѣры, для справъ спасеня душь Вашихъ, нôчь, котра походить зъ духа свѣтовости и любови свѣта? Єсли такъ єсть, то въ тымъ нѣчия вина, лише твоя власна, душе христіяньска. Богъ давъ тобѣ Своє обявленє и ласку, прибравъ тебе въ тайнѣ крещеня въ одежу невинности, дозволивъ тобѣ, що ты пôзнавъ, яке то щастє невыскизане мати чисту совѣсть, вôнъ давъ тобѣ спосôбнôсть, що ты можешь правды вѣры пôзнати, вôнъ давъ тобѣ св. Тайны, щобы ты мôгъ душу твою освятити. И теперь, и все, такъ якъ колись на крестѣ, розтвирає Свои руки, щобы обняти и надѣлити тебе зновъ щастємъ чистого, спокôйного серця, помимо великихъ грѣхôвъ твоихъ. Въ тобѣ самôмъ вôдзываєся голосъ и упоминає тебе, и тягне тебе, до любови Бога, до тѣсного сполученя зъ Нимъ. Але коли ты хочешь до Бога приближитися и зъ нимъ злучитися, то все щось инного, щось чужого втыскає ся меже тебе и Бога. Якъ хочешь молитися, то тоє

чуже дѣлає твоє серце зимнымъ, хочешь пôднести очи твои до Бога, то твои очи затемнюются. Хочешь назадъ статися такимъ невиннымъ, якъ бувєсь въ дитиньствѣ твоимъ, то щось тобѣ стає на дорозѣ. Хочешь розпочати нове житє, побожне, Богу угодне, то нестає тобѣ силы. И щожь то перешкаджає тобѣ въ твоихъ намѣреняхъ? — то грѣхъ, то твôй власный грѣхъ, котрый тебе вôдтягає вôдъ свѣтла небесного и держить въ темнотѣ.

Немило чуємо мы тоє слôво: „грѣхъ", якійсь несмакъ будить оно въ чоловѣцѣ, якійсь бôль выкликує, такъ, якъ бы ся раны дотулити. И въ самôй рѣчи, грѣхъ єстъ раною, раною тяжкою, раною смертельною. На тую рану гинуть поодиноки люде, гинуть цѣли поколѣня. Тысячѣ христіянъ не видять того зла, яке грѣхъ спроваджає, суть якбы слѣпî, не видять якъ грѣхъ душу и тѣло чоловѣка нищить. Але око лѣкаря, око Христа и Церкви Єго св. видить якъ тоє зло пôдкопує силы и спроваджує нещастя. А на тоє зло лѣкаремъ єсть самъ Богъ, вôнъ самъ зôйшовъ на той свѣтъ и приготовляє той лѣкъ, котрый насъ въ самой рѣчи вылѣчити може; тымъ лѣкомъ, то кровъ Єго найсвятѣйша, котру на крестѣ пролявъ. На крестѣ Христосъ вôдпокутовавъ тую незмѣриму вину, яку человѣкъ на себе стягнувъ черезъ супротивленєся Богу, черезъ грѣхъ, на крестѣ приготовивъ Христосъ тую купѣль, черезъ котру мы вôдродженє отримуємъ, и за грѣхî нашî, котрî мы по крещеню въ уломности нашой поповняємъ. Тожь можемо мати єще надѣю, Христосъ на крестѣ просить о прощенє для грѣшникôвъ, вôнъ єсть тымъ Первосвященникомъ, котрый на земли грѣшникôвъ шукавъ и ратовавъ, той, котрый грѣхи вôдпускавъ и Своєй Церквѣ полишивъ власть, грѣхи вôдпускати.

Христосъ, котрый прыйшовъ на той свѣтъ, щобы: **взыскáти и̂ спасти̂ погибшаг** " (Лук. 19. 10) не шукавъ тыхъ, котрî думали о собѣ, що сутъ праведными, але нещастныхъ грѣшникôвъ, котрî самî о винѣ своєй, о грѣхахъ своихъ пересвѣдченî були и тяжко тоє своє нещастє вôдчували. То була тая свята борба, котру Христосъ пôднявъ супротивъ силы и власти грѣха. Грѣхъ тримавъ людей якбы звязаныхъ ланьцухомъ, Христосъ ланьцухъ той розôрвавъ; грѣхъ провадивъ людей до смерти вѣчнои, Христосъ побѣдивъ смерть силою Своєи ласки, котра давала нове житє душѣ, коли Єго уста высказали прощенє грѣхôвъ. Такъ сказавъ до розслабленого: **„дерзáй чáдо, ѿпꙋщáютсѧ тебѣ̀ грѣсѝ твоѝ"** (Мат. 9, 2.) До грѣшницѣ, котра зъ слезами щирого жалю Єго ноги обмивала, вôдозвавъ ся милыми словами: **„ѿпꙋщáютсѧ тебѣ̀ грѣсѝ, вѣра твоѧ спасѐ тѧ: и̂дѝ въ мѝрѣ."** (Лук. 7. 48, 50.). Вôнъ простивъ чужоложницѣ, котра пôсля права старого завѣта заслужила на смерть черезъ каменованє. (Іоан. 8. 11). А пригадаймо собѣ тіи прекраснî притчи о блуднôмъ сынѣ, о каючôмъ ся мытарѣ, котрî Церковь св. передъ великимъ постомъ читає, а пôзнаємо тоє превелике милосердіє, яке Богъ посредствомъ Свого сына грѣшникамъ оказавъ. — И такъ Христосъ вôдпускавъ грѣхи всюди и кождому, єсли лише грѣшникъ зъ вѣрою до него зближався и звôльненя вôдъ того тягару щиро бажавъ.

А навѣть на крестѣ, въ годинѣ смерти, вôтворивъ дверѣ рая каючому ся розбôйникови.

Але всьо що Христосъ на земли дѣлавъ для спасеня вѣрныхъ, не мало переминути зъ Єго вôдходомъ зъ тои землѣ, тожь и тая власть, вôдпускати грѣхи, позôстала въ Єго Церквѣ, бо дѣло Христа ажь до кôнця свѣта мае тревати. Длятого передавъ Христосъ еще передъ Своею смертію власть ключôвъ, власть вязати и розрѣшати, св. Ап. Петрови, коли Єго скалою Своеи Церкви дѣлавъ: **И҆ да̀мъ тебѣ̀ ключи̑ цр҃тва нб҃чагѡ: и҆ є҆̀же а҆̀ще свѧ̑жеши на землѝ, бꙋ́детъ свѧ̑зано на небесѣ̑хъ: и҆ є҆̀же а҆̀ще разрѣшѝши на землѝ, бꙋ́детъ разрѣше́но на небесѣ̑хъ** (Мат. 16. 19) Такъ Божа мудрôсть установила такого на земли, котрого власть сягае по за той свѣть, ажь до вратъ небесныхъ; котрый мае власть розрѣшати тое, що вязнить и вôдъ неба выключае, — передъ всѣмъ грѣхъ, — и котрый мае власть привернути утрачене право на царсто небесне. И якъ головѣ Церкви, такъ и всѣмъ тымъ, котрѝ разомъ зъ нимъ и пôдъ его властію яко пастырѣ Єго Церковь ведуть, удѣливъ Христосъ тую власть бо и до прочихъ Апостолôвъ сказавъ: „**А҆мѝнь бо глаго̀лю ва̀мъ, є҆ли̑ка а҆̀ще свѧ̑жете на землѝ, бꙋ́дꙋтъ свѧ̑зана на небесѝ: и҆ є҆ли̑ка а҆̀ще разрѣшите́ на землѝ, бꙋ́дꙋтъ разрѣше́на на̀ небесѣ̑хъ.** (Мат. 18, — 18).

Тая велика, зъ неба походяча власть, яку Христосъ пастырямъ Церкви приобѣцявъ, походить зъ спасителнои смерти Христовои на крестѣ. Длятого Христосъ коли на деревѣ крестнôмъ за всю вину удоволивъ справедливости Божой, тую власть, котру передъ Своею смертію. обѣцявъ, по Своимъ воскресенію ясными словами удѣливъ, а именно: установивъ св. Тайну покаянія, а надаючи своимъ ученикамъ власть вôдпускати грѣхи наказавъ имъ тое. А то, явившися Своимъ ученикамъ, котрѝ сидѣли въ страху при замкненыхъ дверехъ, сказавъ: „**Ꙗ҆́коже посла̀ мѧ̀ О҆ц҃ъ, и҆ а҆́зъ посылаю̀ вы̑. И҆ сі̑е ре́къ: дꙋ́нꙋ, и҆ глаго̀ла и҆̀мъ: пріими́те Дх҃ъ ст҃ъ. И҆мже ѿпꙋ́стите грѣхѝ, ѿпꙋ́стѧтсѧ и҆̀мъ, и҆ и҆̀мже держитѐ держа́тсѧ**“ (Іоанъ. 20, 21).

Втоды отже, дорогѝ Братя, установивъ Христосъ торжественно св. Тайну покаянія. Такъ, якъ Христа пôславъ Богъ Отецъ, такъ само Христосъ въ тôй самôй цѣли, зъ тымъ самымъ порученемъ и зъ такою самою властію посылае Апостолôвъ; Христа пôславъ Отецъ, щобы тыхъ, котрѝ були страченѝ, котрѝ погибали, шукавъ и ратовавъ, щобы душамъ, котрѝ попали черезъ грѣхъ въ нôчь смерти удѣлявъ нове жмте. Въ тôй самôй цѣли посылае Христосъ ученикôвъ. И на знакъ, що имъ дае тую власть душѣ изъ смерти грѣха приводити до нового житя, дунувъ на нихъ и сказазъ: пріймѣтъ Духа святого. Потôмъ высказуе цѣль, для якои Духъ св., оживотворяючій и освячаючій въ нихъ перебувати и черезъ нихъ дѣлати мае, якъ и назначае тіи власти, якѝ они выконувати повиннѝ: вы маете судити грѣшникôвъ, вы маете въ имени всемогучого Бога грѣхѝ вôдпускати и грѣхи задержовати, такъ якъ я тое дѣлавъ, вашь вырокъ якій вы даете, чи дасте розрѣшене, чи нѣ, той вырокъ буде мати значене и вагу въ небѣ.

Ктожь бы мôгъ, дорогй Братя, тоє поняти и зрозумѣти, що така велика власть, надземска власть удѣлена зôстала слабосильнымъ людемъ, єслибы Христосъ Господь, вѣчна правда, того такъ ясно и докладно Самъ не выяснивъ и не посвѣдчивъ? Зъ якоюжь вдячностію, зъ якою любовію повинні мы теперь пôдносити очи наші до Спасителя за тоє, що въ св. Тайнѣ покаянія лишивъ намъ всѣмъ грѣшникамъ дорогу до вôдпущеня грѣхôвъ, що въ тôй св. Тайнѣ все, ажь до кôнця свѣта, Свои рамена вытягає, щобы кождого, котрый зъ покорою и зъ жалемъ до него приходитъ, приняти до свого вôтцѣвского серця зъ любовію! Тожь непотребуємо завидовати тымъ, котрй учули: зъ устъ Христа: „отпускаются тобѣ грѣхи твои“, бо и мы чуємо тоє єго слово, коли священикъ до насъ тоє выскаже.

Єсли же священикъ має судъ выдати о грѣхахъ, єсли має выдати вырокъ увôльняючій, або противно той вырокъ заперечити, то мусить совѣстно розслѣдити и втоды доперва оречи, чи грѣхи маются вôдпустити, чи задержати. Длятого священикъ мусить передъ всѣмъ грѣхи и станъ грѣшника докладно знати. Зъ тои отже причины мусить грѣшникъ свои дѣла и станъ своєи душѣ священикови вôдкрити, то значить: мусить сповѣдатися.

То єсть той вôдъ Христа Господа установленый способъ щобы узыскати вôдпущеня грѣхôвъ; той способъ мы бачимо въ Церквѣ все и всюда вôдъ найдавнѣйшихъ часôвъ. „Хочешь бути оправданый“ мовить св. Амвросій, „то вызнай твои беззаконія. Таке вызнанє, переняте встыдомъ, звôльняє тя вôдъ узôвъ беззаконій“ А тоє вызнанє, то не має бути таке загальне, поверховне узнанє людскои грѣшности и уломности, противно, то має бути отверте, щире вызнанє, вызнанє всѣхъ поодинокихъ грѣховъ. „Сповѣдай ся, щось словомъ и дѣломъ, въ день и въ ночи поповнивъ“, такъ жадавъ св. Кириллъ навѣть вôдъ катехуменôвъ. Жадного грѣха не можна замовчати анъ затаити, навѣть грѣхôвъ. мыслями поповненыхъ котрыхъ въ дѣло перевелося, але сповѣдатися ихъ такъ докладно, якъ ясными они суть передъ всевѣдучимъ окомъ Бога.

Щобы же добре высповѣдатися, достойно приняти св. Тайну пакаянія, треба ю зъ добрымъ приготовленємъ и зъ належитымъ успособленємъ принимати. Покаяніє має бути обновленємъ душѣ, тожь брате дорогій мусишь при тôмъ потрудитися силами твоими душевными, твоимъ розумомъ и твоєю волею. Тожь розважмо коротко, дорогй братя, що маємо зъ нашои стороны робити, щобы достойно и зъ правдивымъ пожиткомъ щиро св. Тайну приняти, черезъ котру маємся навернути, що маємъ робити, щобы належито и достойно высповѣдатися.

Єсли, дорогій брате, хочешь приступити до Тайны покаянія, то мусишь знати, що самъ, власною силою, не можешь до того достойно приготовитися, лише черезъ ласку Божу. „**безъ мене не можете творити ничесѡже**“, (Іоан. 15. 5.) мовить Спаситель, мы не можемо безъ помочи ласки Божои повзяти добрыхъ мыслей. О скôлькоже бôльше потребуємо ласки Божои, коли хочемо зачинати дѣло нашого наверненя и освященя. Тожь передъ всѣмъ мусимо передъ такимъ дѣломъ важнымъ

молитися, и въ дни сповѣди вôдъ вчасного ранку звернути цѣлу нашу увагу на Бога, зôбрати нашѝ мысли на тую важну справу, справу Божу, а жадными инными гадками и занятями иашихъ мыслей не розсѣвати, а потôмъ уклякнути передъ Г. Богомъ безконечно святымъ и справедливымъ и просити зъ покорою о помôчь Духа св. Якъ соньце дає свѣтло очамъ нашимъ такъ Г. Богъ лише може просвѣтити насъ и тьму сумлѣня нашого въ правдивôмъ свѣтлѣ намъ оказати. Тому, брате дорогій, зъ горячою побожностію вôдмовъ молитву: „Царю небесный“ и не лише устами слова вôдмавляй, а зъ глубины сокрушеного серця взывай Бога о помôчь въ той дуже важной справѣ въ тôмъ пересвѣдченю, що вôдъ достойного принятя тои св. Тайны, тайны покаянія, залежить твоя судьба въ вѣчности. По тôмъ розпочинай рахунокъ зъ твоєю совѣстію.

Всѣхъ тяжкихъ грѣхôвъ, котрѝ ты здѣлавъ и черезъ ныхъ вину на себе стягнувъ, мусишь сповѣдатися, и мусишь сказати, кôлько разôвъ ты якійгрѣхъ здѣлавъ, а такожъ и всѣ обставины, котрѝ родъ грѣха чи побѣльшають си змѣняютъ. Той рахунокъ треба дуже старанно робити. Кто не часто, але рѣдко коли сповѣдає ся, той легко попадає въ тоє, що лише поверховно, коротко и загально сповѣдь збуває, не належито собѣ пригадує, якъ много вôнъ передъ Богомъ завинивъ, и тымъ стособомъ злу сповѣдь вôдправляє, и вôдходить не очищеный, не обновленый, не вôдродженый, але противно новымъ тяжкимъ грѣхомъ обтяженый. Передъ всѣмъ треба розслѣдити, яка була остатня сповѣдь, чи була вѣрна и повна, чи зъ належитымъ жалемъ и постановленємъ поправы вôдправлена, а єсли въ чôмъ була недостаточна, то була недобра, не була достойна, не була пожиточна и треба єи повторити.

Потôмъ переходи десять заповѣдей Божихъ и пытайся самого себе, щось согрѣшивъ на супротивъ котрои въ мысли, словѣ и дѣлѣ. И стережи ся, щобысь въ чôмъ небудь правду закрывавъ и себе уневиннявъ, вправдѣ такимъ способомъ судію на тôмъ свѣтѣ можешь въ блудъ впровадити, але Бога всевѣдуючого не ошукаєшь. Вôнъ знає и найтайнѣйшѝ мысли и пожаданя длятого докладно выпытай себе що до всѣхъ твоихъ добровôльныхъ, хотяй тайныхъ мыслей и пожадань: о всѣ сумнѣваня ся о правдахъ вѣры, о всѣхъ нечистыхъ похотяхъ и думкахъ, и всѣхъ мысляхъ, въ котрыхъ ты уносився завистію, пыхою, ненавистію и местію.

Такъ само перейди потôмъ пятъ заповѣдей церковныхъ, въ чôмъ ты супротивъ котрои согрѣшивъ, якъ такожъ и грѣхѝ чужѝ, чи ты твоими бесѣдами або дѣлами, твоими неприличными жартами, твоимъ грѣшнымъ житємъ недавъ згôршеня, не давъ поводу, що твôй ближный попавъ въ грѣхъ, бо знай брате, що єсли черезъ тебе твôй ближный согрѣшивъ, то на страшнôмъ судѣ буде Богъ жадати душѣ брата твого зъ рукъ твоихъ.

Дальше застановися надъ обовязками твого стану. Єсли ты маєшь дѣти, то запытай себе, чи ты ихъ добре и побожно выховуєшь, чи пильнуєшь, щобы ра-

но и вечерь вôдмавляли молитвы, чи ходять, коли вже могуть, до церкви, чи стережешь ихъ передъ злымъ товариствомъ, де бы они могли невиннôсть свою стратити, чи стараєшся, щобы зъ нихъ выросли побожнû, працьовитû, чистû и добрû христіяне. А єсли маєшь слуги, челядь въ твоимъ домѣ, чи ты на нихъ уважаєшь такъ, якъ и надъ твоими дѣтьми. А дальше, якъ ты обовязки твого стану выповняєшь, въ якôмъ тя Богъ поставивъ, всьо одно, чи ты господарь чи слуга, урядникъ, чи робôтникъ, учитель чи ремѣсникъ. И не лише надъ тымъ мусишь застановитися, що ты дѣломъ чи словомъ согрѣшивъ, але надъ тымъ, що ты зъ лѣнивства чи неохоты доброго опустивъ. А грѣхи опущеня суть дуже численнû, грѣхи, походячû зъ лѣниства, зъ браку охоты до працѣ такъ душевнои якъ и дочаснои, зъ браку любови ближныхъ.

Єсли же докладно, старанно и основно твою совѣсть обрахуєшь, то втоды можешь мати надѣю на поправу твого житя. То же єстъ цѣль св. Тайны покаянія, щобы наше житє, цѣле наше єство поправити и обновити. А щобы тую поправу и тоє одновленє осягнути, потреба двохъ рѣчей: жалю за нашû прогрѣшеня и щирого, святого постановленя що до дальшого житя.

Жаль, скруха єстъ то бôль зъ причины, що мы согрѣшили, єстъ то вôдраза вôдъ грѣха. А тоє чувство єстъ у чоловѣка такъ природне, що навѣть межи людьми не може бути бесѣды о дарованю провины, дарованю образы, доки той, що провинився, не жалує того, що здѣлавъ. Мы люде задоволяємся поверховными ознаками жалю, бо въ серце человѣку заглянути мы не въ силѣ. Инакше Г. Богъ, котрый видитъ найтайнѣйшû мысли нашого серця, вымагає вôдъ насъ правдивого, внутренного, сердечного жалю, щирого, глубокого смутку за грѣхû, вымагає щобы мы цѣлковито выреклися беззаконій, якû мы дотеперь дѣлали. И взыває насъ Г. Богъ устами пророка Іоиля. „растóргните сердцà вашà а҆ не ризы вàша“ (Іоиль 2. 13) розôдрѣть вашû серця, т. з. жалемъ, а не одежи вашû, акъ дѣлано въ старôмъ завѣтѣ на знакъ жалю, а дальше каже Г. Богъ устами Давида: „сéрдца сокрꙋшéнна и҆ смирéнна, Бг҃ъ не ѹ҆ничижи́тъ.“ (Пс. 50. 10) серце скрушене жалемъ и покôрне знайде ласку передъ Богомъ. Тожь не выстарчає, дорогій брате, лише устами высказати при сповѣди, що ты жалуєшь за грѣхû, але твоє серце муситъ перенятися щирымъ жалемъ. Той щирый правдивый жаль єсть для вôдпущеня грѣхôвъ потребнѣйшій, якъ сповѣдь Богъ може тобѣ твои грѣхи вôдпустити и безъ сповѣди, єсли ты знаходишся въ такôмъ мѣсци, що немаєшь священика, щобы передъ нимъ высповѣдатися, але безъ правдивого жалю никто неотримає вôдпущеня грѣхôвъ вôдъ Бога, памятай, никто. Длятого добре о тôмъ памятай коли идешь до сповѣди. Уклякни передъ сповѣдею передъ крестомъ, и жалуй зъ слезами скрухи за твои грѣхи, грѣхи велики, котрыми Бога образивєсь. Обôйми ноги твого Спасителя зъ любовію и скрухою и скажи, скажи до Него зъ глубины серця, якъ жаль тобѣ, що ты Єго, найдобротливѣйшого коли небудь образивъ.

Єсли дорогі братя въ той способъ и по такомъ розважаню до св. сповѣди приступимо и зъ дитинною покорою о прощенє, о вôдпущенє нашихъ грѣхôвъ попросимо, то можемо мати надѣю, що Господь милосердно погляне на нашу скруху такъ, якъ колись милосердно и зъ любовію поглянувъ на грѣшницю, котра слезами Єго ноги обмывала. И втоды зъ нашои скрухи збудятся щирі постановленя, щобы мы наше дальше житє поправили. И то доперва єстъ ознака правдивого жалю, що зъ него повстає сильне постановленє, теперь вже житє на правду поправити, всьо выдалити зъ серця и зъ дому свого, и зъ близости своєи, що моглобы ся знову стати случайностію до грѣха. Черезъ жаль и черезъ сповѣдь выдаляємъ трутину зъ нашои душѣ. Такъ якъ той, котрый перебувъ тяжку и довгу слабôсть, коли поверне знову до здоровля, тѣшится, що знову повернули єму силы, що може трудитися и працьовати, такъ само дѣєся зъ тымъ, кто добре высповѣдався. Вôнъ чує въ собѣ, що єго воля сталася знову сильною и доброю, що невидима рука розвязала єму пута, котрі єго вязали зъ грѣхомъ. Вôнъ зъ глубины серця обѣцює Богу що вже теперь лише до Бога належати буде, що буде жити въ чистотѣ и побожности, въ любови Бога и ближныхъ, въ щирой працѣ для славы Божои и власного спасеня, и въ самôй рѣчи зъ подвôйною ревностію береся до нового богоугодного житя.

Длятого, дорогі братя, при сповѣди св. робѣть сильні и певні постановленя що до будучого житя. Не говорѣтъ лише загально: Я хочу ся поправити, я хочу уникати грѣха. Такі постановленя по найбôльшой части немають нѣякои вартости. Таки постановленя, брате, мусятся вôдносити до того, чимъ ты дотеперь грѣшивъ. Запитай себе: Якъ я маю поступати, що робити а чого уникати, щобы не попасти знова въ грѣхъ. Єсли щось дає тобѣ случайнôсть до грѣха, єсли ты сходишся зъ людьми, котрі тебе ведутъ до грѣха, єсли ты маєшь злі, переворотні, грѣшні книжки або письма въ своимъ домѣ, то маєшь святый обовязокъ случайнôсть, вôддалити, злого товариства уникати, книжки спалити, всяку способнôсть до грѣха усунути. И тоє не я тобѣ кажу, але Христосъ, котрый повѣдає що всьо що дає случайнôсть до грѣха треба вырѣзати и выкинути хотяйбы тобѣ такъ милымъ було, якъ власне око. Бо инакше твоя сповѣдь пожитку тобѣ не принесе.

Щобы однакже твои постановленя устоялися, щобы воля до доброго, котру грѣхъ ослабивъ, скрѣпилася, то въ той цѣли Церковь св. при сповѣди напроваджає тебе до покуты и задоситьучиненя. Вправдѣ черезъ розрѣшенє въ сповѣди вина за грѣхъ и кара вѣчна вôдпускає ся, але кара дочасна нѣ, якъ то вы вже въ листѣ о вôдпустѣ чули. Вправдѣ черезъ св. Тайну покаянія душа чоловѣка очищаєся и отримує благодать освящаючу, але черезъ тоє єще склоннôсть до грѣха не устала, незôстала выкоренена, не придушено похоти змысловои, наново покусы окружають тебе, твоє серце, зъ котрого ихъ недавно прогнано. Щобы те, якъ Спаситель перестерѣгає не сталося, що: „бꙋ́дꙋтъ послѣ́днѧѧ человѣ́кꙋ томꙋ́ гѡ́рша пе́рвыхъ“ (Мат. 12, 45), щобы отже твôй новый упадокъ не втрутивъ тебе въ бôль-

шу, гôршу вину, то мусишь дорогій брате добре уважати и молитися. Уважай на очи твои, уважай на найлекши порушеня твого серця. Молися и неустанно шукай помочи у того, котрый лише оденъ помочи муже. Дѣлай дѣла покаянія, вôдмавляй собѣ приємностей, старайся умертвляти твоє тѣло, а пôстъ св. дає тобѣ таку красну случайнôсть до того: и до молитвы и до умертвленя. Принимай тіи противности, тіи клопоты и терпѣня, якî Богъ на тебе зсылає, радо яко лѣкъ, котрый тобѣ подає самъ божественный лѣкарь, Іс. Христосъ, котрый тôлько для тебе и за тебе перетерпѣвъ, А коли чуєшь, що твои силы слабнуть, коли покусы сильнѣйше на тебе натирають колы твоя воля менше стаєся вôдпорною, втоды прибѣгай до трапези Господньои, и покрѣпися хлѣбомъ небеснымъ. Прибѣгай зновъ до найсвятѣйшои Тайны Евхаристіи, бо пріймаючи тую, пріймаємъ Христа Господа, того котрый душу твою може здѣлати чистою и святою, того котрый яко „добрый пастырь“ кожду блудячу овечку бере на Свои святî рамена и несе до паствы: да будетъ єдино стадо и єдинъ пастырь.

Да благословить Васъ Богъ Отецъ, Богъ Сынъ, Богъ Духъ св. Аминь.

Въ Перемышли въ день иже во святыхъ Отецъ нашихъ. Василія Великого, Григорія Богослова и Іоанна Златоустаго р. Б. 1903.

† **Константинъ**, Епископъ.

Поручає ся Всечестному Духовеньству повысшій листъ пастирскій оголосити мѣсто проповѣди въ Недѣлю сыропустну. Въ парохіяхъ до котрыхъ дочернî Церкви належатъ, має ся той листъ пастирскій въ кождой Церкви оголосити.

ОО. Катихиты школъ середныхъ и выдѣловыхъ маютъ той листъ молодѣжи шкôльной мѣсто ексорты въ Недѣлю сыропустну прочитати, а въ школахъ народныхъ вôдповѣдну ексорту выголосити.

Що до захованя посту, поручаємъ благоразумно поучати вѣрныхъ о приписахъ въ тôмъ взглядѣ оголошеныхъ на Синодѣ діецезальнôмъ въ Перемышли въ роцѣ 1898, то єсть о ухвалахъ Синоду провинціонального Львôвского зъ року 1891. Гдебы однакожь заходила дуже важна потреба дальше идучого разрѣшеня вôдъ посту, то удѣляємъ тои власти Всч. Духовеньству, на що особенно звертаємъ увагу Всч. ОО. Катихитôвъ, щобы вôдповѣдно зарядили въ бурсахъ для хлопцѣвъ и институтахъ для дѣвчатъ. Въ случаяхъ разрѣшеня вôдъ посту що до молитовъ заховати правило Синоду пров. Львôвского.

Рôвночасно позваляємъ Всч. ОО. Сповѣдникамъ въ парохіяхъ надъ 2.000 душъ розпочинати св. Сповѣдь пасхальну вôдъ 1. Понедѣлка, а въ парохіяхъ низше 2.000 душъ вôдъ 3. Понедѣлка св. великого посту. Сповѣдь пасхальна кôнчить ся зъ днемъ празника Вознесеня Господня.

Заразомъ удѣляємъ власть на часъ св. вел. посту разрѣшати вôдъ грѣхôвъ власти Нашой задержаныхъ. кромѣ 1) умысне человѣкоубійство и 2) согнанє человѣческого плода (secuto effectu).

Кромѣ того силою власти вôдъ св. апостольского Престола на пятилѣтє Намъ удѣленои, удѣляємъ власть, всѣмъ Всч. ОО. Сповѣдникамъ на цѣлый часъ треваня сповѣди пасхальнои, привертати каючимъ ся утрачене право, petendi debitum conjugale, cujus jus amisit per supervenientem affinitatem e copula carnali, habita cum consanguinea vel consanguineo sive in primo sive in secundo gradu suae uxoris respective sui mariti, що дѣлати ся має въ слѣдуючій способъ. По выголошеню формы разрѣшеня св. Тайны Покаянія, (а звертаємъ увагу Всч. ОО. Сповѣдникôвъ, що форма разрѣшень має докладно высказати ся при кождôмъ сповѣдаючôмъ ся, иначе каючій ся не одержавъ разрѣшеня, має ся сказати: „Кромѣ того властію Преосвященному Епископу . . . . . удѣленую, а менѣ вôдпорученою, привертаю тобѣ право, довгъ сопружескій вôдъ свого мужа (жены) жадати, котре черезъ грѣхъ плотскій зъ сродною (зъ сроднымъ) жены твоєи (мужа твоєго), поповненый утративъ єсь. Въ имя Отца† и Сына † и святаго Духа † Аминь.“

Вôдъ Еп. Ординаріята.
Перемышль дня 12. Лютого 1903.

† Константинъ,
Епископъ

Ч. 8.

Ч. 830. Конкурсъ на посаду гр. к. катихита при ц. к. гимназіи въ Ярославю.

Президія ц. к. Рады школьной краєвой оголошує п. днемъ 31. Сѣчня 1903 Ч. 25 конкурсъ на посаду гр. кат. катихита при ц. к. гимназіи въ Ярославю зъ поборами пôсля уставъ зъ дня 19. Вересня 1898 Дн. з. д. Нр. 173. Кандидаты, убѣгаючи ся о тую посаду мають внести свои прошеня, заосмотрени потрѣбными документами, найпôзнѣйше до кôнця Лютого 1903.

Тоє подає ся до вѣдомости Преч. Клира епархіяльного.

Вôдъ Еп. Ординаріята.
Перемышль, дня 13. Лютого 1903.

Ч. 9.

Ч. 854 Речинець до св. рукополаганя въ Іереи.

Кандидатôвъ духовного стану, окôнчившихъ науки богословски и желаючихъ приняти св. рукоположенє взыває ся, щобы поданя свои до д. 2 н. ст. марта

с. р. внесли, самиже явилися въ канцеляріи Еп. Консисторіи дня 10. н. ст. марта рано о 10. годинѣ, выслухавши передъ тымъ св. Службу Божу.

Поданя мають бути заосмотренй въ: 1) свѣдоцтвами всѣхъ наукъ школьныхъ, 2) моральности, 3) здоровля, 4) убожества потвердженого ц. к. Староствомъ, 5) вѣнчаня, єсли суть женатй, 6) удоволеня войсковой повинности.

Вôдъ Еп. Ординаріята.

Перемышль, дня 14. Лютого 1903.

Ч. 10.

724. Вôдкликанє надрукованои книжки о. Львомъ Бѣрецкимъ парохомъ въ Прелукахъ пôдъ написомъ „Ontologia“.

О. Левъ Бѣрецкій парохъ въ Прелукахъ дек. Яслиского выдавъ въ р. 1902 въ Перемышли на 159 сторонахъ надруковану книжку въ польскôмъ языцѣ пôдъ написомъ „Ontologia“ . . . . (Metafizyka) napisana na podstawie realnego doświadczenia. Leon Birecki. Przemyśl. Z drukarni Leona Schwarza 1902.

Въ книжцѣ сей, написаной нельоичнымъ, нефилософичнымъ и прямо погматванымъ складомъ мыслей, авторь, намѣряючи якъ каже привести згоду мѣжь вѣрою христіяньско-католическою и философіею, перечитъ основнй засады вѣры и науку св. Церкви католицкои, впадаючи въ родъ заблудженя ґностикôвъ и манихеивъ а взглядно въ монізмъ пантеистичный.

Потягненый за выданє друкомъ того рода соблазняючого и вѣру св. Церкви кат. обыджаючого твору до отвѣчательности, на здѣланй єму замѣты и доказы признавъ, що беручи ся до писаня тои книжки дотычнй трактаты науки св. Богословія наново собѣ не прочитавъ, однакъ що не мавъ ніякого злого намѣреня выдаючи сю безплодну працю, такъ якъ цѣль єго труда було погодженє въ способъ реальный правдъ вѣры зъ дослѣдами новочаснои (матеріалистичнои) фильософіи, и що єму видѣло ся що и цѣль тую осягнувъ.

Зложивъ протоє слѣдуючій вôдкликъ и заяву о котрои прилюдне оповѣщенє просить: „Нынѣшнымъ заявляю, що всѣ тезы умѣщенй въ выданой мною „Онтологіи“ г. 1902 въ языцѣ польскôмъ, котрй суть противнй науцѣ вѣры и нравственности Церкви христіяньско катол. зъ внутренного пересвѣдченя вôдкликую, за выкликану соблазнь жалую, и весь накладъ моєго сочиненя зъ котрого лишь немного екземплярôвъ розôйшлося знищити якъ найскорше постараюсь.

Перемышль дня 6. Лютого 1903 Левъ Бѣрецкій парохъ Прелукъ“.

Що нинѣшнымъ подає ся до вѣдомости.

Вôдъ Еп. Консисторіи.

Перемышль дня 10. Лютого 1903.

† Константинъ
Епископъ.

О. Іоанъ Стрыйскій,
Канцлерь.

Накладомъ гр. кат. Еп. Консисторіи въ Перемышли. Зъ печатнѣ Иосифа Стифіого въ Перемышли 1903.